

TÉIGH I DTEAGMHÁIL LINN

Is féidir leat fanacht i dteagmháil leis an tionscadal trínár suíomh gréasáin, áit a mbeifear ag postáil nuashonruithe ar an dul chun cinn chomh maith le sonraí faoi na hoibreacha atá ar siúl. Chun tuilleadh fiosrúchán a dhéanamh, ná bíodh drogall ort teagmháil a dhéanamh linn le ríomhphost nó sa phost ag:

Bainisteoir Tionscadail FRS Caisleán Na Finne

An Oifig Tionscadail: RPS, Ionad Gnó an Chiste Fiontair, Baile Raithin, Leitir Ceanainn, Co Dhún na nGall, F92 AF43

Ríomhphost: castlefinnfrs@rpsgroup.com

NAISC ÁBHARTHA

Láithreán Gréasáin: <https://countydonegalfrs.ie/castlefinnfrs/>

COUNTY DONEGAL
FLOOD RELIEF SCHEMES

Tionscadal Éireann
Project Ireland
2040

OPW
Oifig na
nOibreacha Poiblí
Office of Public Works

CAISLEÁN NA FINNE

Scéim Faoisimh Tuilte

Nuachtlitir Uimh. 3
Bealtaine 2021

<https://countydonegalfrs.ie/castlefinnfrs>

CÉN CÉIM A BHFUIL AN TIONSCADAL AG?

Tá an tréimhse chomhairliúcháin oscailte críochnaithe anois agus tá an fhoireann i mbun iarphlé le duine ar bith a chuir in iúl go bhféadfaidís faisnéis stairiúil breise faoi tuilte a sholáthar. Tá suim fós ag foireann an tionscadail grianghraif, físeáin, sceitsí nó aon fhaisnéis ábhartha eile maidir le himeachtaí tuile a tharla roimhe seo a fháil uathu siúd a bhfuil taithí phearsanta acu orthu. Cuideoidh an fhaisnéis a sholáthrófar le foireann an tionscadail samhail na habhann agus dearadh na scéime faoisimh tuile a bheachtú. Tá gach faisnéis tionscadail fós ar fáil ar shuíomh gréasáin an tionscadail www.countydonesgalfrs.ie/castlefinn lena n-áirítear sonraí teagmhála na foirne. Tionófar an dara comhairliúchán poiblí nuair a bheidh rogha tosaíochta aitheanta ionas go bhfeicfidh tú an chaoi ar cuireadh d'aighneachtaí san áireamh.

Tá Murphy Geospatial (www.murphygs.ie) tar éis obair allamuigh a chur i gcrích agus dréacht-insoláthartha a chur isteach maidir le tairseacha maoinne, suirbhéanna abhann agus tír-raon. Ghlac na suirbhéanna na sonraí a theastaíonn chun samhail ríomhaire cothrom le dáta den Fhinn a thógáil, a sruthchúrsaí ag teacht isteach, na cosaintí atá ann cheana agus na tuilemhána sa cheantar. Cuireadh i gcrích freisin suirbhéanna ar Choinníoll Sócmhainne Cosanta (DAC) ar chosaintí tuile atá ann cheana. Úsáidfead iad seo chun cinntí eolasacha a dhéanamh maidir le hiontaofacht na gcosaintí tuile atá ann cheana féin nuair a bhíonn roghanna don scéim faoisimh tuile á mbeithniú go mion.

Aontaíodh an cur chuige i leith hidreolaíochta leis an ngrúpa stiúrtha ag an gCeardlann Theicniúil Hidreolaíoch (16 Nollaig 2020). Tá foireann an tionscadail ag obair ó shin chun na sreafaí criticiúla abhann agus na cásanna tuile a shainiú a dhéanfar a ionsamhlú i samhla hiodrálacha. Rinneadh anailís ar shaintréithe fisiciúla na ndobharcheantar a mbíonn tionchar acu ar uisce a ritheann chun srutha agus anailís ar shonraí ó thomhasairí hidriméadracha (sreabhadh abhann agus leibhéal uisce) agus stáisiúin mheitéareolaíochta (báistí) chun na teagmhais tuile a cheapfar an Scéim a sheasamh ina leith a chinneadh. Cuid thábhachtach den anailís is ea athbhreithniú mionsonraithe ar na sonraí sreafa atá ar fáil ón tomhsaire in aghaidh srutha i mBealach Féich. Déanfar tuilleadh oibre chun na sreafaí abhann dearaidh a thabhairt chun críche agus a bheachtú in éineacht le forbairt agus calabrú na samhla hiodrálacha. Tabharfar sonraí iomlána faoin anailís a rinneadh agus na torthaí i dTuarascáil Hidreolaíochta a bheidh ar fáil ar Shuíomh Gréasáin an Tionscadail nuair a bheidh sí críochnaithe.

Tá tús curtha le samhail hiodrálach a fhorbairt a úsáidfead chun an riosca tuile ag Caisleán na Finne a ionsamhlú. Sa tsamhail áirítear léiriú de:

- **cainéil abhann agus sruthchúrsa (ar a dtugtar samhail 1D) a forbraíodh ó shuirbhéanna trasghearrtha cainéil abhann;**
- **tuilemhá (ar a dtugtar samhail 2D) a forbraíodh ó shonraí tairsí digiteacha agus leibhéil tairsí tógála suirbhéireachta topagrafaíochta laistigh den tsamhail 2D, agus;**
- **na sreafaí tuilte a ghineann na dobharcheantair in aghaidh an tsrutha agus na coinníollacha leibhéal uisce san Fheabhal le sruth a mbeifí ag súil le tarlú le linn tuile (mar thoradh ar an anailís hidreolaíoch).**

Thug RPS faoi roinnt suirbhéanna comhshaoil bunlíne le linn na gcéimeanna tosaigh seo den tionscadal chun príomhshrianta comhshaoil a ghabháil do Scéim Faoisimh Tuilte Chaisleán na Finne. Ina measc seo bhí suirbhéanna ar ghnáthóga agus speicis faoi chosaint, suirbhéanna uisceacha lena n-áirítear suirbhé ar ghnáthóg iascaigh agus measúnú ar riocht fisiceach chonair na habhann agus na fo-aibhneacha. Cuireadh leis na suirbhéanna allamuigh seo trí shonraí deascbhunaithe de thacair sonraí agus faisnéis atá ann cheana a bhailiú maidir le Bithéagsúlacht, Ithreacha agus Geolaíocht, Seandálaíocht, Oidhreacht Ailtireachta agus Cultúrtha, Úsáid Talún agus Sócmhainní Ábhair, Tírdhreach agus Tionchar Amhairc, agus Daonra agus Sláinte an Duine. Ag baint úsáide as an bhfaisnéis bhunlíne seo agus as an aiseolas ón gcomhairliúchán poiblí tosaigh tugadh faoi staidéar srianta chun príomhcheisteanna comhshaoil a bhaineann le limistéar na scéime a shainaithint a bhféadfadh bearta maolaithe tuile tionchar a imirt orthu agus/nó a d'fhéadfadh srianta a chur ar inmharthanacht agus/nó ar dheardh bearta den sórt sin.

Dréachtaíodh na Srianta Comhshaoil agus nuair a bheidh siad críochnaithe beidh siad ar fáil le híoslódáil ó shuíomh gréasáin an tionscadail. I measc na bpríomhshrianta tá na hainmniúcháin Eorpacha síos an abhainn go háirithe SAC Abhainn na Finne agus na speicis a bhfuil sé ainmnithe ina leith, an Bradán agus an Dobhrán. Aithníodh sna suirbhéanna allamuigh gníomhaíocht broic, dobhráin agus ialtóige agus tabharfar faoi shuirbhéanna níos mionsonraithe ar na speicis chosanta seo. Is féarach feabhsaithe nó leathfheabhsaithe den chuid is mó na gnáthóga i limistéar na Scéime ach tá limistéar féaraigh fhliuch nádúrtha taobh thiar den chlaifort a tógadh le déanaí. Tá níos mó ná 25 foirgneamh le hoidhreacht ailtireachta. Téann an chuid is mó de na seanfhoirgnimh sa sráidbhaile siar go dtí deireadh an 19ú haois nó níos déanaí cé gur tógadh Crawford Properties / McGranaghans Food Market timpeall 1790-1830 agus Teach Geata Donaghmore Glebe timpeall 1800-1840. Tá suíomhanna seandálaíochta ón tréimhse réamhstairiúil go dtí an meánaois i measc na suíomhanna a taifeadadh.

D'ullmhaigh RPS i gcomhar le CCDG agus an OOP Plean Bainistíochta Speiceas Ionrach (ISMP). Sainmhínítear sa phlean suíomh na speiceas ionrach neamhdhúchasach i ndáil le Scéim Faoisimh Tuilte Chaisleán na Finne (SFT). Caithfead na speicis seo a rialú agus a bhainistiú chun an riosca a bhaineann le cur isteach ar dheardh agus ar thógáil na Scéime a laghdú agus na tionchair fhéideartha ar an gcomhshaoil a laghdú. Leagtar amach sa Phlean conas speicis ionracha a bhainistiú agus/nó a dhíothú roimh an gcéim dheardh nó tógála. Tá sainchomhairleoir faighte ag CCDG chun cóireáil a dhéanamh ar an nGlúineach Bhiorach de réir ISMP.

TIONCHAR AG COVID-19

D'oibrigh foireann an tionscadail go crua chun a chinntiú go gcomhlíonann gach gníomhaíocht ar an tionscadal an treoir sláinte poiblí um Choróinvíreas agus ag an am céanna iarracht a dhéanamh tionchair dhiúltacha ar chlár an tionscadail a laghdú. Lean Grúpa Stiúrtha SFT (comhdhéanta de OOP, Comhairle Contae Dhún na nGall agus RPS) ar aghaidh ag bualadh le chéile go rialta ag baint úsáide as físchomhdháil. Mheas údaráis áitiúla gur seirbhís riachtanach iad dul chun cinn a dhéanamh ar scéimeanna faoisimh tuile.

BREAC-CHUNTAS AR CHLÁR NA SCÉIME

	Gníomhaíocht	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Céim 1	Bailiú Sonraí agus Anailís Hidreolaíochta	■	■				
	Anailís Hiodrálach		■	■			
	Anailís agus forbairt na Scéime		■	■	■		
Céim 2	Pleanáil			■	■		
Céim 3	Dearadh mionsonraithe na				■	■	
Céim 4	Oibreacha tógála					■	■
Céim 5	An Scéim á hOibriú						■

Amlínte curtha ar fáil mar an meastachán is fearr atá ann faoi láthair, ach tá siad faoi réir athbhreithnithe.

NA CHÉAD CHÉIMEANNA EILE

Bailiú Sonraí: Tá an fhoireann tar éis na sonraí go léir atá ar fáil maidir le sreafaí abhann, báisteach, an comhshaoil agus bonneagar reatha atá ábhartha don tionscadal a chur le chéile. I gcás gur aithníodh bearnaí sonraí tá obair shuirbhé curtha i gcrích againn chun iad a líonadh nó tá sé beartaithe againn iad a chur i gcrích. Trínár gcomhairliúcháin leis an bpobal agus le gníomhaireachtaí reachtúla bhailíomar an fhaisnéis uile atá ar eolas faoi theagmhais tuile a tharla roimhe seo i gCaisleán na Finne. Mar sin féin tá suim againn fós faisnéis a fháil faoi stair áitiúil tuile nó faoin gcomhshaoil i gcás go mbeidh sí ar fáil. Má tá aon fhaisnéis agat a d'fhéadfadh a bheith úsáideach, déan teagmháil le foireann an tionscadail le do thoil (sonraí teagmhála ar fáil ar shuíomh gréasáin an tionscadail (www.countydonesgalfrs.ie/castlefinn)).

Suirbhéanna: Tá na suirbhéanna ar thairseach maoinne, abhann, tír-raon agus Coinníoll Sócmhainne Cosanta (DAC) curtha i gcrích. Cuireadh dréacht-insoláthartha isteach agus tá sonraí suirbhé á n-athbhreithniú a mbainfead úsáid astu sa tsamhail hiodrálach.

Anailís Hidreolaíoch: Beidh na chéad chéimeanna eile san anailís hidreolaíoch dírithe ar na sreafaí dearaidh agus na leibhéil uisce a bheachtú agus a thabhairt chun críche a úsáidfead sna samhla chun tuilte a ionsamhlú.

Anailís Hiodrálach: Leanfar le forbairt na samhla hiodrálacha sna míonna amach romhainn go dtí go mbainfead amach samhail atá bailíochtaithe i gcoinne stair na tuile i gCaisleán na Finne. Díreoidh sé seo ar mhéid tuilte mapáilte, doimhneacht taifeadta tuile agus sonraí eile maidir le teagmhais tuile.

Rogha a Fhorbairt: I measc na gcéad chéimeanna i bhforbairt roghanna tá liostú ar gach beart bainistíochta riosca tuile a d'fhéadfadh a bheith infheidhmithe ag Caisleán na Finne. Scagfar iad seo sa chaoi go dtabharfar ar aghaidh chuig céim measúnaithe mionsonraithe bearta a d'fhéadfadh bheith inmharthana go teicniúil agus go heacnamaíoch agus a bheidh inghlactha go sóisialta agus don chomhshaoil. Ansin tabharfar faoi mheasúnú mionsonraithe ar roghanna bainistíochta riosca tuile (teaghlaim beart) do Chaisleán na Finne.

Measúnú Comhshaoil: Tá tuilleadh suirbhéanna comhshaoil mionsonraithe i rith beartaithe do thréimhse an tsamhraidh/an fhómhair chun suirbhéanna éiceolaíochta a bhfuil srianta séasúracha orthu nó suirbhéanna níos speisialta a theastaíonn chun tógáil ar na suirbhéanna bunlíne tosaigh, lena n-áirítear leictrea-iascaireacht, suirbhéanna ar speicis faoi chosaint, m.sh. suirbhéanna dobharáin, seandálaíochta agus ailtireachta. Cuirfidh na srianta agus na deiseanna comhshaoil a shainaithnítear bonn eolais faoi bhreithmheas na roghanna don FRS lena n-áirítear breithniú luath sa dearadh agus measúnú láidir ar thionchar féideartha comhshaoil na scéime roghnaithe.